

Секція: міжнародна економіка

ВІРКОВСЬКА АНАСТАСІЯ АНДРІЇВНА

*аспірант Тернопільського національного
економічного університету,
м. Тернопіль, Україна*

ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ

Україна, як країна Європи, обрала курс на європейську інтеграцію. Тому вона повинна реформувати усі сфери життя відповідно до європейських стандартів, для цього їй необхідний комплексний аналіз інструментів та механізмів, які можуть бути використані для захисту національних інтересів як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках [1].

Набуття членства України у СОТ забезпечило доступ до реалізації зовнішньоторговельних інтересів відповідно до Угод організації на умовах партнерства та недискримінації. Для нашої країни з метою підтримання політики стратегічного партнерства з країнами Європи актуальним залишається питання спрощення митних процедур та модернізація пунктів проходження митного та прикордонного контролю. Митна логістика для України на сьогодні є тим більше, що як член СОТ на 9 Конференції Міністрів у грудні 2013 р. вона взяла зобов'язання щодо положень Угоди про сприяння торгівлі, які передбачають створення умов для здійснення зовнішньої торгівлі. Світовий банк у свою чергу у 2013 р. профінансував проекти у сфері сприяння торгівлі, у т. ч. подолання логістичних бар'єрів, у сумі 5,8 млрд. дол. США. Індикаторами, що відображають умови здійснення зовнішньої торгівлі країн, пропонуємо вважати наступні: індекс

ефективності логістики; час та документи необхідні для здійснення зовнішньоторговельних операцій [2].

Індекс ефективності логістики (LPI) розраховується Світовим банком за наступними напрямками: ефективність роботи митних органів (1), якість інфраструктури (2), простота організації міжнародних перевезень товарів (3), якість та компетентність логістичних послуг (4), відслідковування проходження вантажу (5), дотримання умов поставок (6) (табл. 1). Показники умов ведення бізнесу також розраховуються групою Світового банку, в тому числі й щодо умов міжнародної торгівлі: 1 (e) – документи, необхідні для експорту, кількість; 2 (e) – час, необхідний на експорт, дні; 3 (i) – документи, необхідні для імпорту, кількість; 4 (i) – час, необхідний для імпорту [3].

Порівняльний аналіз показників умов торгівлі в Україні у порівнянні з країнами Європи дає підстави для висновку: реформування у сфері зовнішньої торгівлі слід починати з подолання технічних бар'єрів та адміністративних перешкод, бо за інших обставин, зважаючи на складну соціально-економічну та політичну ситуацію в нашій країні, Україна може позбутися важливих торговельних партнерів, на ринках яких вона має значний інтерес. Разом з тим, економічні реформи в Україні не сприяли покращенню умов торгівлі, бо, як засвідчує динаміка індексу ефективності логістики (рис. 1), його зміни за останні 8 років були несуттєвими.

ЛІТЕРАТУРА

1. Філіпенко А. С. Теорія міжнародної економічної політики : навч. посібник / А. С. Філіпенко. – К. : Академвидав, 2013. – 216 с.
2. Україна й Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wto.in.ua/index.php?get=21>
3. World Bank [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://data.worldbank.org/indicator/IS.SHP.GOOD.TU/countries>

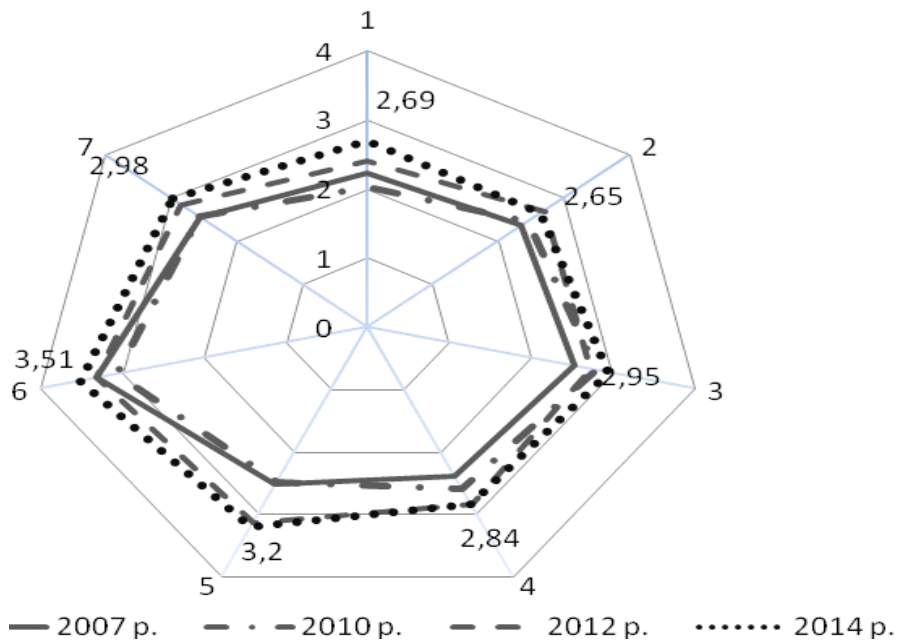
Таблиця 1

**Умови реалізації зовнішньоторговельних інтересів в Україні та
країнах Європи**

Країни Європи	Індекс ефективності логістики								Індекс ведення бізнесу			
	місце	LPI	1	2	3	4	5	6	1e	2e	3i	4i
Країни ЄС												
Австрія	22	3,65	3,53	3,64	3,26	3,56	3,93	4,04	3	10,0	4	9,0
Бельгія	3	4,04	3,80	4,10	3,80	4,11	4,11	4,39	4	9,0	4	8,0
Болгарія	47	3,16	2,75	2,94	3,31	3,00	2,88	4,04	4	18,0	5	17,0
Хорватія	55	3,05	2,95	2,92	2,98	3,00	3,11	3,37	6	16,0	7	14,0
Кіпр	58	3,00	2,88	2,87	3,01	2,92	3,00	3,31	5	7,0	7	5,0
Чехія	32	3,49	3,24	3,29	3,59	3,51	3,56	3,73	4	17,0	6	17,0
Данія	17	3,78	3,79	3,82	3,65	3,74	3,36	4,39	4	6,0	3	5,0
Естонія	39	3,35	3,40	3,34	3,34	3,27	3,20	3,55	3	6,0	4	5,0
Фінляндія	24	3,62	3,89	3,52	3,52	3,72	3,31	3,80	4	9,0	5	7,0
Франція	13	3,85	3,65	3,98	3,68	3,75	3,89	4,17	2	10,0	2	11,0
Німеччина	1	4,12	4,10	4,32	3,74	4,12	4,17	4,36	4	9,0	4	7,0
Греція	44	3,20	3,36	3,17	2,97	3,23	3,03	3,50	4	15,0	6	14,0
Угорщина	33	3,46	2,97	3,18	3,40	3,33	3,82	4,06	6	17,0	6	19,0
Ірландія	11	3,87	3,80	3,84	3,44	3,94	4,13	4,13	2	8,0	2	9,0
Італія	20	3,69	3,36	3,78	3,54	3,62	3,84	4,05	3	19,0	3	18,0
Латвія	36	3,40	3,22	3,03	3,38	3,21	3,50	4,06	5	10,0	5	11,0
Литва	46	3,18	3,04	3,18	3,10	2,99	3,17	3,60	4	10,0	5	9,0
Люксембург	8	3,95	3,82	3,91	3,82	3,78	3,68	4,71	5	8,0	4	7,0
Мальта	51	3,11	3,00	3,08	3,23	3,00	3,15	3,15	5	11,0	7	9,0
Нідерланди	2	4,05	3,96	4,23	3,64	4,13	4,07	4,34	4	7,0	4	6,0
Польща	31	3,49	3,26	3,08	3,46	3,47	3,54	4,13	5	15,0	4	14,0
Португалія	26	3,56	3,26	3,37	3,43	3,71	3,71	3,8	4	15,0	4	13,0
Румунія	40	3,26	2,83	2,77	3,32	3,20	3,39	4,00	5	13,0	6	13,0
Словаччина	43	3,25	2,89	3,22	3,30	3,16	3,02	3,94	5	16,0	5	16,0
Словенія	38	3,38	3,11	3,35	3,05	3,51	3,51	3,82	5	16,0	7	14,0
Іспанія	18	3,72	3,63	3,77	3,51	3,83	3,54	4,07	4	10,0	4	9,0
Швеція	6	3,96	3,75	4,09	3,76	3,98	3,97	4,26	3	9,0	3	6,0
Великобританія	4	4,01	3,94	4,16	3,63	4,03	4,08	4,33	4	8,0	4	6,0
Країни ЄАВТ												
Ісландія	37	3,39	3,54	3,34	3,15	3,46	3,38	3,51	4	10,0	4	9,0
Норвегія	7	3,96	4,21	4,19	3,42	4,19	3,50	4,36	4	8,0	5	7,0
Швейцарія	14	3,84	3,92	4,04	3,58	3,75	3,79	4,06	3	8,0	4	8,0
Ліхтенштейн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші країни Європи												
Албанія	-	-	-	-	-	-	-	-	7	19,0	8	18,0
Білорусія	99	2,64	2,50	2,55	2,74	2,46	2,51	3,05	8	15,0	10	30,0
Боснія і Гевцоговина	81	2,75	2,41	2,55	2,78	2,73	2,55	3,44	8	16,0	8	13,0

Чорногорія	67	2,88	2,83	2,84	3,15	2,45	2,76	3,19	6	14,0	5	14,0
Російська Федерація	90	2,69	2,20	2,59	2,64	2,74	2,85	3,14	9	22,0	10	20,0
Сербія	63	2,96	2,37	2,73	3,12	3,02	2,94	3,55	6	12,0	7	15,0
Молдова	94	2,65	2,46	2,55	3,14	2,44	2,35	2,89	9	23,0	11	27,0
Македонія	117	2,50	2,35	2,50	2,38	2,51	2,46	2,81	6	12,0	8	11,0
Україна	61	2,98	2,69	2,65	2,95	2,84	3,20	3,51	8	29,0	9	28,0
Туреччина	30	3,50	3,23	3,53	3,18	3,64	3,77	3,68	7	13,0	8	14,0

Примітка: складено автором за даними Світового банку [3]

ефективність роботи митних органів (1), якість інфраструктури (2), простота організації міжнародних перевезень товарів (3), якість та компетентність логістичних послуг (4), відслідковування проходження вантажу (5), дотримання умов поставок (6), індекс ефективності логістики (7)

Рис. 1. Динаміка індексу ефективності логістики в Україні

Примітка: побудовано автором за даними Світового банку [3]

